

FORUM

6501 Lansing Ave.
Cleveland, OH 44105
216-883-2828

www.naforumcle.com

www.polishcenterofcleveland.org

POLISH-AMERICAN

September 2019, No. 9/201

Wrzesień 2019, Nr 9/201

John Paul II

CULTURAL CENTER

One World Day: a Day in the Polish Cultural Garden

Bright sunshine accentuated the pageantry of One World Day in Cleveland's Cultural Gardens. As our Polish contingent marching in the parade passed the grandstand, onlookers applauded while the MC invited them to visit the beautiful Polish garden located just up the hill. After placing our Polish flag along a row of world flags, my daughter Lauren and I stuck around to watch the remaining countries conclude their march in the parade. Every country added a unique touch of color and vibrancy to the event; costumes, smiling children, dancers, all moving to the beat of drummers and the unique sounds of decorative instruments. I was particularly impressed with the large Puerto Rico and Chinese delegations. They delighted the crowd with colorful displays that captured their proud cultures.

We purchased some chicken at a nearby food truck and walked up the hill along East Boulevard to meet up with our co-marchers when I overheard a conversation. A woman walking her two Pomeranians shared with those around her, "This is my favorite garden. I live in the neighborhood and make a point to stop here every day." That was our introduction to the Polish Cultural Garden.

Connie Adams, Director of the Polish Cultural Garden and Executive Board member of the Cleveland Cultural Gardens Federation, was the first person to greet us. She thanked us for our participation and offered a brief history of the Cleveland Cultural Gardens. The two-mile stretch of wooded land sits on property that was donated by John D. Rockefeller, but the man primarily responsible for the garden's vision of "peace through mutual understanding" was the lesser known Leo Weidenthal. Weidenthal was a Shakespeare enthusiast, and he developed the Shakespeare garden in

1916 with a vision to create a chain of gardens that represents cultures from around the world to symbolize peace and cooperation. With an influx of immigrants coming to America in the 1920's, more gardens soon followed, and the Polish garden became the 6th garden in the Park. Today, there are 31 established garden sites, with six in development, representing countries from Europe, Asia, Africa, and the American continents.

We were interrupted by an announcement coming from an open tent alongside the fountain. Andrzej Stepień and Lucy Keogh were starting the pierogi demonstration. I was quite interested in watching this, primarily because Andrzej informed me that he just learned the prior evening, watching YouTube videos make the act appear much easier than what he experienced. A cluster of visitors lined up to the table, the children seeming particularly interested, as Andrzej stood in his red and white apron to make pierogis. The demo was priceless. Wide-eyed children watched as Andrzej kneaded the dough with a detailed explanation, finally admitting that he just learned the practice last night. The end result was actually not bad. As their students practiced pinching ingredients into perfectly round pouches cut out by the smiling Lucy, he concluded

his demo with, “so if I can make these pierogis, anyone can.”

The colorful PIAST Polish Folk and Dance Ensemble performed as a steady flow of visitors stopped to visit the garden, many requesting stamps on their official “One World Day” passports. Tables of Polish imports were available for purchase, from soup mixes to jams, candies, biscuits, wood carvings, eagle pins and more from Eugenia Stolarczyk’s Lansing Avenue Polish store. The sounds of Chopin filtered through the garden, celebrating nearly 60 years of Eugenia’s very popular Polish Radio Program, co-hosted by Alina Stepien.

Gary Adams introduced me to a ninety-seven-year-old man who spent time in Leningrad (St. Petersburg) during the war, where he joined a group of Poles to fight alongside the Red Army. He could not contain his pride in telling his story in a peaceful garden dedicated to his place of birth, surrounded by serenity and statues of the most famous Poles.

Gene Bak showed the look of contentment as he relaxed and conversed near the garden’s bust of Saint John Paul II. This beautiful statue was installed in the garden last year, but was officially dedicated on May 18, 2019. The statue was designed by Master Andrzej Pitynski, who is well known for Polish patriotic statues all over the world. Gene can’t hide his joy when he speaks about the next potential Pitynski work. It seems that Gene and Connie had a conversation over a dinner where Gene convinced Mr. Pitynski to design a sculpture in the Polish-American Cultural Center’s beautiful new Heritage garden. Andrzej Pitynski proceeded to sketch on a napkin the Polish and American eagles in a dramatic setting, and Gene beams that the concept design was “absolutely perfect!”

Colorful conversations coupled with yet more pierogi demos continued throughout the day and I was shocked at the time when I spotted Ray Vargas packing his table and belongings. Ray had spent the day educating visitors about Polish paper cutting designs (an art form known as Wycinanki), and I never even had the time to visit. I also planned to visit other gardens, but the time flew by and the event was officially ending. A handful of visitors remained, not wanting to leave, as I viewed the garden and was struck by two thoughts.

My first thought was just how beautiful and peaceful our garden is. We are so fortunate to have free access to such an inviting venue that masterfully displays

our Polish culture. Regardless of our political interests and leanings, we are all Poles who have so much to be proud of, and our cultural garden provides a peaceful haven that is a symbol of pride for anyone who is of Polish heritage. Or for the woman walking her dogs earlier in the day, a place where anyone is invited to visit and enjoy.

My second thought was just how much work and energy are required to maintain this peaceful haven. I learned throughout the day that over the years, the garden has gone through several transformations. There have been periods where our garden faced neglect, a field of weeds sitting where pristine landscaping now resides. Since taking over the garden five years ago, Connie Adams has taken the responsibility of rejuvenating and maintaining a special place that we can all enjoy and be proud of. But this does not happen by accident, continual garden maintenance is needed and required.

Saying my good-byes, I walked down a meandering path from the Polish garden, alongside a wooded creek and other gardens before crossing a stone bridge to Martin Luther King Jr. Drive. I promised myself to come back and visit the Polish garden, and do my part to keep up and maintain its inviting appearance. We should all view this as “our” garden, and take it upon ourselves to give it the love it so richly deserves. I also thought about future weddings in my family. What a spectacular setting for an outdoor wedding this would be!

If you haven’t been to the Polish garden recently, I urge you to visit. You will not be disappointed. And let’s make our contingent in next year’s One World Day Parade the largest one ever, befitting of the country and a garden that we so proudly represent.

An upcoming garden spruce up will occur at 12 noon on October 5th. All are welcome to prepare our Polish garden for next spring. Materials and tools are supplied.

For *additional information about the Polish garden or how you can become part of a special committee to maintain and support it, please contact Connie Adams at connieadams2000@aol.com or visit the “Polish Cultural Garden of Cleveland” Facebook page for articles and information.*

Andrew Bajda

Agata Wojno

Od Redaktora

Jesień zagląda przez okno. Znowu? Nie jestem pewna, czy jestem gotowa pożegnać się z latem... I znowu nikt mnie o to nie pyta... W tym roku ani razu nie narzekałam na gorące dni! Przynależałam sobie, że nie będę, choćby nie wiem jak paliło słońce. Bo tak mało mamy takich dni; za to jesień ciągnie się w nieskończoność. Mam nadzieję, że aktywność słonecznych chwil nas nie opuści i przeniesiemy ją na jesienną, czasem zbyt szarą rzeczywistość. Niech codzienne spacerki staną się naszą rutyną. Każdy taki spacer to nowy, kolorowy listek spadający na ziemię..., to pies z sąsiedztwa uradowany na twój widok. Bezcenne.

W tym miesiącu, zarówno Centrum jak i szkoły polskie wracają do swej regularnej aktywności. Będzie to znów okazja do spotkań w gronie przyjaciół i do konstruktywnego zaangażowania się w sprawy Polonii. Życzę wszystkim dużo energii w pracy na rzecz naszej wspólnej idei – utrzymania i proklamowania szeroko pojętej kultury polskiej.

A różnorodność zdjęć, zaprezentowanych w tym numerze Forum, z obchodów

One World Day w Cultural Garden, niech utwierdzi nas w przekonaniu, że warto dzielić naszą polską tożsamość z innymi. Dawać światu to, co najlepsze w nas i czerpać od innych kultur, to co może nas wzbogacić jako społeczność: tolerancję, otwartość na inne niż nasze tylko wartości, wrażliwość na drugiego człowieka, który myśli inaczej i wygląda inaczej niż my.

Wszyscy jesteśmy tak samo ważni na tym świecie...

Doświadczenie One World Day ma wielką wartość w procesie kreowania myślenia „outside the box”. A nasza polska tradycja i dorobek kultury to bezcenne perły, które należy ocalić i przekazać tym, co po nas będą je należycie szanować.

Stanisław Kwiatkowski

Fukuyama w basenie

Jak prawie każdego dnia pływałem sobie w basenie tam i z powrotem, ćwicząc swoje zmaltretowane wiekiem i niezbyt świątobliwym życiem ciało. Płynąc już ostatnią rundę zauważyłem w płytszej części basenu, trzymającego się ściany starszego mężczyznę. Jego ciało drgało, jakby bardzo oziębione. Miał już chyba co najmniej dziewięćdziesiąt lat. Tak zupełnie normalnie zrobiło mi się go szkoda. Podpłynąłem bliżej i zagaiłem: – Widzę, że trochę zimno panu. Woda dzisiaj jest rzeczywiście nie najcieplejsza. Wie pan, ja mam na to sposób.

– Tak?.. – wyczułem w jego głosie zachętę do mówienia dalej.

– Przed wejściem na basen biorę gorący prysznic. Zanim dojdę z szatni do basenu, woda paruje i ochładza mi ciało. Wchodząc do wody nie odczuwam już tak różnicy między temperaturą powietrza i wody. To nie moja wyobraźnia, to fizyka proszę pana.

Starszy pan popatrzył na mnie uważnie i po chwili spytał: – Czy pan wszystkich starszych ludzi uważa za głupców z lasującym się mózgiem?

– Reakcja dość ostra. Zdaje się, że będę musiał się zwijać – pomyślałem sobie i postanowiłem odpowiedzieć w tym samym tonie: – Ależ, proszę pana, nie wszystkich, jednak na pewno przytłaczającą większość.

– Zapewne nie zdaje pan sobie sprawy, jak blisko jest pan prawdy – odpowiedział z sarkastycznym uśmiechem.

– Oho! Nie doceniłem dziadka – pomyślałem, a głośno dodałem: – Czyżby pan wykluczył siebie z tej grupy?

– Widzę, że jest pan złośliwy. To dobrze. Oznacza to, że pańskie szare komórki jeszcze funkcjonują.

– Cieszę się, że mamy podobne opinie o sobie – rzuciłem bez dłuższego zastanawiania się nad odpowiedzią.

– No dobrze. Przepraszam – w jego głosie zabrzmiał pojednawczy ton. – Ale poruszył pan, chcący czy też niechcący, problem bardzo serio. Jeśli chce pan o tym rozmawiać, możemy kontynuować przy kawie po wyjściu z basenu.

Rozejrzałem się i sprawdziłem, co się dzieje w wodzie. Moją linię, wzdłuż której pływałem, zajął ktoś inny. Teraz płynąc, musiałbym lawirować między paniami prowadzącymi niekończącą się rozmowę o wnuczkach, kościele i chorobach swoich i mężów, a czasami również o przepisach na jakieś tam placki. Są tak bardzo tym przejęte, że nawet nie zauważają, iż odsuwają się od siebie i rozciągają na całą szerokość basenu. Rok temu zwróciłem dwom takim uwagę, że mogą rozmawiać stojąc w wodzie wzdłuż basenu, to do tej pory nie odpowiadają na moje uprzejme powitania. Ale to wyjątek, bo na ogół panie z basenu są bardzo uprzejme i miłe.

– Z przyjemnością wypiję z panem kawę – odpowiedziałem. – Zostało mi tylko kilka minut do skończenia mojego programu, ale mogę to sobie odpuścić. To co, idziemy już?

– Ja mam już dość siedzenia w wodzie. Idziemy. Spotkamy się przy którymś ze stolików.

– Wobec tego do zobaczenia – mówiąc to, zacząłem przeciskać się do wyjścia przez głębokość i gęstość wody.

Pomimo sporej liczby ludzi w hallu udało mi się znaleźć wolny stolik. Postawiłem na nim swoją torbę i poszedłem po kawę. Czekałem jeszcze kilka minut, zanim mój nowy znajomy pojawił się w drzwiach szatni basenu. Powolutku stawiał kroki, pchając przed sobą chodzika. Odstawienie chodzika i podstawienie sobie krzesła zajęło mu dobrą chwilę. Wstałem i spytałem, czy mogę mu jakoś pomóc.

– Nie, dziękuję. Muszę sobie sam radzić – odpowiedział.

Wyczekałem chwilę, aż usiadł i też zająłem swoje miejsce.

– Może przynieść panu coś do picia, jest kawa i woda.

– Nie ma pan racji. Tam jest jeszcze automat z napojami. Ale jeśli jest pan tak uprzejmy, to poproszę wodę.

Przyniosłem wodę w swoim rezerwowym kubku papierowym, usiadłem i nie byłem pewny, czy mogę go spytać o wiek, czy nie będzie to niegrzeczne.

– Ile ma pan lat, jeśli można pana o to spytać?

Uśmiechnął się. – W moim wieku nie ma już powodu ukrywać tego. Dziewięćdziesiąt sześć.

– Boże Drogi! To biologicznie biorąc, mógłby pan być moim ojcem.

– Mój syn był niewiele młodszy od pana.

– Był?

– Tak, umarł w zeszłym roku.

– Przykro mi bardzo. Przepraszam.

– Nie ma za co. Przyzwyczaiłem się już do tego, że wokół mnie zrobiło się pusto.

– Na co syn umarł? Przecież nie był jeszcze taki stary.

– W jego wieku wirusowe zapalenie płuc z komplikacjami bywa już śmiertelne. Ale mieliśmy mówić o czymś innym.

– Zdaje się, że o głupocie rosnącej z wiekiem. Mam nadzieję, że nie będziemy rozmawiali o sobie – powiedziałem z uśmiechem, chcąc zaznaczyć sarkazm i żart w tym, co mówię.

– Widzi pan, to wcale nie jest śmieszne. Wiem coś niecoś o zmianach zachodzących w mózgu wraz z wiekiem. Wprawdzie nie jestem fachowcem w tej dziedzinie, ale wiem wystarczająco wiele dla siebie. Z naszej rozmowy musimy jednak wykluczyć zmiany chorobowe, jak Alzheimera, czy chorobę Parkinsona, bo to jest zupełnie inna sprawa i nie to mnie interesuje. Ciekawi mnie raczej podłoże kulturowe tej sprawy.

– Podłoże kulturowe?... Czyli uważa pan, że ten problem może być niejako kontrolowany i mamy na to wpływ? – Byłem autentycznie zaskoczony.

– Ależ, oczywiście i właśnie to mnie interesuje.

– Czy może pan to wyjaśnić? – spytałem już wyraźnie zainteresowany tematem.

– Widzi pan – kontynuował mój rozmówca – musimy chyba zacząć od tego, że przez wiele tysięcy lat rozwoju cywilizacji ludzie starsi byli ostoją wiedzy kumulowanej przez lata doświadczenia. Tę wiedzę przekazywali młodszym i tak rozwijała się mądrość danego społeczeństwa. Stąd rady starszych i portrety mędrców w podeszłym wieku i z długimi, siwymi brodami. Te zwyczaje panują jeszcze teraz w bardzo wielu krajach świata. Jakie to ma konsekwencje, nie będę mówił, bo prasa pisze bardzo często o rytualnych okaleczeniach, kamienowaniu i honorowych zabójstwach, nie mówiąc o zakazie kształcenia kobiet. Po prostu ci starcy są bardzo odporni na wszelkie zmiany społeczne.

W krajach o wyższym poziomie cywilizacji, zjawisko niedorozwoju intelektualnego ludzi starszych też jest dość powszechne, tyle, że ma inne podłoże – mówił dalej ten prawie stuletni człowiek, a ja słuchałem zaintrygowany. – Proszę pana, jak pan zapewne wie, mózg człowieka jest najbardziej chłonny w dzieciństwie i wczesnej młodości. To wtedy kształtuje się obraz świata, to wówczas młody człowiek wchłania wszystko to, co go otacza – nowinki techniczne, standardy etyczne, poglądy

polityczne, wiedzę ogólną i zawodową, filozofię na jakimś tam poziomie itp., itd. I z takim bagażem młody człowiek wkracza w życie dorosłe i utwierdza w sobie tę wyniesioną z młodości wizję świata. Wszystko w porządku, tylko ten młody kiedyś człowiek nie bierze pod uwagę, czy to z lenistwa, czy też niemożności intelektualnej, że świat współczesny pędzi do przodu z ogromną prędkością. Wyższe wykształcenie w momencie kończenia studiów jest już przestarzałe, bo naukowcy opracowali inne materiały, powstały inne technologie, napisano wiele nowych książek z różnych dziedzin, zmienia się system etyczny i rzeczy jeszcze niedawno zakazane stają się dozwolone, zmienia się moda, sposób życia, a tak skrótowo mówiąc, to prawie wszystko, co nas otacza i czym żyjemy.

– Ale kto za tym nadąży? – niemal wykrzyknąłem.

– Nikt – przerwał na moment. – Mądrzy ludzie starają się nadążyć za zmianami w swojej dziedzinie i korzystać w miarę możliwości z opracowań innych i w ten sposób mieć pojęcie o dziedzinach spoza swojej specjalności. Niech pan, na przykład, weźmie kosmologię. Wiedza o kosmosie w ostatnich latach wzrosła przeogromnie i tak naprawdę, to tylko fachowcy potrafią zrozumieć jako tako, o czym już wiemy. A dla innych pozostają popularne książki i artykuły, bo naprawdę trzeba o tym coś wiedzieć. Może odniósł pan wrażenie, że tak się dzieje tylko w naukach ścisłych? Nie, proszę pana. Na przykład osoba, która kończy studia polonistyczne, też powinna nadrobić opóźnienie, bo w czasie studiów powstawały nowe książki, nowa estetyka, nowe kierunki, które powinna znać. Książki też to dotyczy.

– No tak – przerwałem starszemu panu – ale to są ludzie z wyższym wykształceniem, a co z resztą?

– Reszta też powinna być świadoma tego, że wizja świata, którą wynieśli z domu, ze szkoły i środowiska, w jakim żyli, jest już nieaktualna, i że nastąpiły zmiany, że wiele rzeczy zostało przewartościowanych. Gdy przychodzi coś nowego, czy to w technice, stylu życia, czy poglądach, powinni się nad tym zastanowić, dowiedzieć coś w miarę możliwości, a nie odrzucać, bo to, co stare, było dobre, ale przede wszystkim zrozumiałe dla nich. Proszę pana, zupełnie przypadkowo ostatnio oglądałem na kanale YouTube dwa filmy dokumentalne. Jeden udowadniający, że ziemia jest płaska, a drugi, że ziemia istnieje dopiero około sześciu tysięcy lat. Obydwa filmy

zupełnie serio dowodziły tych „prawd”. Czy zdaje pan sobie sprawę, że w takiej teorii wierzy kilka procent ludzi w Stanach. To jest około 10 milionów, proszę pana.

Już jakiś czas temu wielu myślicieli twierdziło, że nauka, technika i współczesne widzenie świata przerosły możliwości zrozumienia przez rodzaj ludzki. To stwarza określone konsekwencje i prorokuje ludzkości nie najlepiej

– Chyba pan przesadza – przerwałem znowu mojemu rozmówcy.

– Czyżby?... Niech pan weźmie pod uwagę ilu ludzi żyje na świecie w potwornej biedzie i ciemności; niech pan weźmie pod uwagę iloma krajami rządzą bezwzględni i prymitywni dyktatorzy, którzy robią wszystko, żeby utrzymać taki stan rzeczy, bo dzięki temu utrzymują się przy władzy. A Europa Zachodnia z rosnącymi wpływami faszystowskich partii; a Europa Wschodnia, gdzie społeczeństwa przyzwyczajone do tego, że państwo za nich myślało i działało, nie może zrozumieć i zaakceptować zmian prowadzących do tworzenia nowoczesnego społeczeństwa; a Stany, gdzie taki stopień polaryzacji nie istniał od wojny secesyjnej, a obywatele stają przed wyborem faszystowskiego systemu, czy systemu tradycyjnej demokracji. Jeśli decyzje indywidualne nie będą oparte na trzeźwym rozeznaniu i na analizie tego, co się dzieje, to co najmniej następne pokolenie będzie ponosiło konsekwencje naszego wyboru. Ja osobiście obawiam się, że racjonalność nie jest najsilniejszą stroną wyborców, a podatność na demagogię i populizm jest bardzo wysoka i bardzo wielu z nich pozostanie na poziomie emocjonalnej oceny rzeczywistości.

Trzydzieści lat temu profesor Francis Fukuyama, amerykański ekonomista, specjalista od ekonomii politycznej napisał „Koniec historii”, książkę o końcu historii, którą czytano na całym świecie. Ale to nieprawda, proszę pana, historia się nie skończyła i dzieje się na naszych oczach, ale należy się zastanowić, jaka historia.

W tym momencie w kieszeni starszego pana zadzwonił telefon. Przeprosił mnie, odebrał i potwierdził jakąś wiadomość.

– Przyjechali po mnie. Dobra rozmowa – roześmiał się. – Zaczęliśmy o starszych ludziach, nie bardzo rozumiejących zmiany zachodzące wokół nich, a skończyliśmy na Fukuyamie. Mam nadzieję, że nie zanudziłem pana. Do miłego. I niech pan chodzi na basen, to również rozjaśnia mózg.

– Do widzenia panu – odpowiedziałem, patrząc na tego prawie stulatka z niekłamanym podziwem.

Agata Wojno

The Price of Immigration

I just finished another visit to Poland. Each of those trips released in me waves of emotions that remained dormant during my “normal” life here. During the early years I felt disconnected from the American society, and now, when I travel to Poland I feel the same emotion toward that society. This lack of the feeling of belonging I call the “cost” of being an immigrant.

I suspect that we all pay the price, but not all want to admit it. While in Poland, many situations find me dumbfounded, for I seem not to understand people, [despite speaking the same language], and what’s worse, they do not comprehend my reactions! During my early stages of immigration, while visiting Poland I felt like a caged monkey, both observed and judged. Now, that’s no longer the case. Now, I’m “only” the stranger. Stranger, with uncontrolled enthusiasm exhibited in not necessarily appropriate situations. Stranger, with my love of animals not necessarily understood in the Polish village environment, where I still encounter chained dogs left outside day and night. “Things are better than they used to be Agata, and in our village there is no abuse” - is what I heard from the local governor’s office secretary, where I stopped highly motivated to start and win a battle in the defense of a dog’s life dignity. I did not win anything; the secretary looked at me as if I was an alien. I did not believe her “no abuse” claim.

Foreign. I’m a foreigner, with my reaction of astonishment regarding the daily consumption of meat [human organism is incapable of absorption of such huge quantities of animal protein], and the habits of dealing with the store or restaurant customers, such as a waiter acting annoyed for having to answer few extra questions.

Let’s face it! I am the outsider from every angle.

After experiencing many similar situations I wondered why do I react in such ways? In the end... I got it, it’s the cultural difference.

By living in a foreign country for so many years, it became mine, so the one I came from, retreated into the background, becoming the source of sighs and longing for the “imaginary homeland”, or maybe just the memories of youth and reminiscing?

Stanley Kwiatkowski wrote recently about a return to Poland and the related difficulties awaiting those attempting this repeated adaptation. He calls the retiring to Poland the second migration and warns that to return and to fit in, one has to go through a repeated and painful process.

Kathleen Maciuszko, wrote in the prior edition of Forum:

“Since we leave our families and friends behind, we miss them. So, we go back home to visit and then, after a few weeks in Europe, we realize that it is time to go HOME. We start to miss the USA and our lives here. We also realize that we are a part of this life and a part of this country.”

Travel educates. That period away from home, confirmed my belief that it doesn't matter in which country we live, what matters is the life we establish. Cherish our present reality, for the one we sometimes consciously or subconsciously long for, may no longer be a good fit.

Greetings from the beautiful, picturesque Poland, still ours - but foreign, with the joy of returning home...

Translated by **Julian Boryczewski**

Renee Smolinski

Reflection Paper Spring 2019

I came to the Mandel School in 2016 and I knew instantly that I was going to travel to Poland and take this study abroad trip. Growing up, I knew that my heritage was mainly Polish but I didn’t know what that meant to me at the time since we didn’t talk about it growing up. As far as I knew, we were from Northern Michigan, we had been for a longer period of time and that was all there was what the story was. We didn’t practice anything that was specifically Polish; my dad’s side was Catholic and we would sometimes go to a fish fry during Lent, but that wasn’t ‘being Polish’ as it was being Catholic. The older I became and the more school that I attended, the more questions I had about Poland and my family. I learned over time that my grandmother used to make czarnina, some older family members spoke some Polish here and there, but that was it.

When it came to finally traveling to Europe, I sat down with my paternal grandmother last summer to ask a few more questions. She had been experiencing sporadic episodes of dementia but for nearly two hours we were engulfed in conversation. She was so happy to talk about her mother and father's experience and her side of the family and their history. Her family history, while also of Polish heritage would be the Pason family line, however for my namesake, that needed a little more digging.

Looking through Ancestry.com I was able to find the Smolinski side of my family and trace it relatively far back. When I saw that my third-great grandfather lived in a village called Posen in 1844, and I thought that was strange – there was a small town a short distance from my hometown called Posen, too. I thought nothing of it until I asked Richard, one of our instructors, who laughed and told me that it was how Poznan was referenced to at time. I never expected that I would be traveling nearly the same route back to Poland that my third-great grandfather would to arrive in Northern Michigan, almost literally the same route. This trip meant so much more than a study abroad but a real chance to learn more about my family, myself and how I can view my passion for social work and public health in action in Poland. I truly cannot wait to go back and continue my learning and connection with the relationships that I've made with everyone we met.

While in Poznan we participated in a variety of activities related to politics, social welfare and social justice. We saw addiction treatment centers, a nursing home for children with intellectual disabilities, we learned about the country's adoption policies, spoke with local and national political leaders, and many other activities.

I think the biggest surprise that I experienced was about how at home I felt around everyone we met and the projects we visited. Not only did I feel welcomed by everyone that we met, I also learned about new approaches to therapy styles and interventions while also learning about all levels of politics in country. Meeting fearless leaders in social justice who either are creating a safe space for other to learn the importance of their voices and experiences, but also strong women in politics was so inspiring and surprising that we were able to meet with them and have open conversations.

There were so many things that I gained from the trip personally, that I am almost unsure of where to start. Although I've travelled to other countries, the moment I landed in country it felt as though I was welcomed home. Everyone was so nice and welcomed us with open arms as soon as we arrived. While wanting to learn about the social work side of Poland, the main reason I decided to come was to learn more about my family and myself. Currently, I feel so far from my family since they all live a great distance away from me and I don't see them often so this trip was much more of a journey to find out who I am and who my family was. I've been so focused on school that I felt as though I couldn't recognize the person staring in the mirror back at me. This trip made me realize exactly who I am and that I should not only be less hard on myself, but be proud of who I am, where I came from and what I was accomplishing in school. Very often throughout the trip I would be reminded of little mannerisms that either I would do or my father and his side of the family would do and it always surprised me because I thought that only my family did that. This trip made me realize why my family and I do some of the things that we do, which was probably the most exciting part of the trip for me.

I feel that I gained a new way at looking at social justice and the work that I hope to achieve in the social work and public health fields. The approach from both a direct practice setting and the community practice setting was enlightening to me. While I study both social work and public health, I feel as though I am learning both sides of the same coin; both are pertinent for my success in the career fields. Meeting women in politics and seeing how they are fighting for what they believe in and the strategies that they've used along with advice on how to achieve the next step was so amazing. Learning from the youth home and the catholic center for addiction therapy were so eye opening to the different style of direct practice, a style that I could see being very effective in the United States and hope to integrate into my practices.

The whole trip was so memorable that it's difficult for me to choose one experience over the others. The experience that I feel that I learned the most was the symposium and learning from other social work students is something that I hadn't been able to view before. It shows that even across continents we all have similar interests and goals within the field of social work and the interventions suggested could be beneficial in any setting.

The most pleasant experience for me personally, was the food. I feel that I learn a lot from a county based on what their food is like and how a community is built around food. Whenever we had a meal, it was the most calming experience for me. Hearing people laughing and sharing stories over a meal makes me smile so big; and whenever I would eat all I had to do is close my eyes and I would feel like I was in my grandmother's kitchen or that she was right there with me.

As for the least pleasant, of course I would have to say it was saying goodbye. Making new relationships across a continent away and seeing them so often made it difficult to come back to the United States. However thankfully with technology, we are still in contact every day – some checking in just to see how I am, some still trying to teach me some Polish phrases (which I will learn by the time I come back next), and some chatting more often than others. When thinking about it, this isn't an unpleasant feeling at all, rather I feel very lucky to be able to have these relationships with people who have impacted my life so quickly and that I can't wait to see them again in the future; I don't think I had any experience that could be the least pleasant.

I would love to participate in this project or others like it again. I've already been trying to plan my next trip back and I've been talking about my experiences nonstop since I've gotten back to the United States. I will always encourage others to participate in a study abroad project, however I think this trip specifically has much more to offer due to the rich history that Poland has been through. Learning about the struggles that the country and its individuals have been through, yet triumphed over and start new is empowering to see and something that resonated with me, which I believe others could feel that too.

I think it's extremely important for others to view the world in a way that is similar to those who currently live there. To put myself in the shoes of the individuals who live in country really does open your eyes to other types of social justice issues that need to be addressed as well as solutions or methods that we can bring back and empower others. I believe that everyone should travel and see how the world, outside of the United States, lives and experiences life

although I understand that it isn't feasible for everyone. If more people traveled, perhaps the world would be a more compassionate place.

Thank you for allowing me to experience Poznan from both a personal and professional level. Seeing the city that my family had grown up in, to what it's like today and how my career paths can benefit from all that I've learned from Poznan and Poland was an experience that I will never forget. It's allowed me to connect with individuals in Poznan and create relationships that will last past the short time we were there and it has also allowed me to connect with my family on a greater level. I spoke with my grandmother a day after we returned and she couldn't wait for me to come home and hear all about the trip and what it was like. When I told her how I would love it if she were able to travel back with me, she told me, "Just say the word and I'll take you up on that offer and have my bags packed." This trip has given me a lot to think about in regards to the invisible groups within the United States and the community I live in. With the different approaches to individual treatments and community building, there is so much that I hope I can integrate in my future careers. Thank you for welcoming me home.

Stanisław Kwiatkowski

Grzebiąc przypadkowo w starych rupieciach natrafiłem na to opowiadanie. Wymowa tego tekstu stała się znowu aktualna, pozwalam więc sobie na zaproponowanie Państwu tej lekturki.

Michał

Opowiadanie

W czasie jednego z moich dość częstych pobytów w Polsce pojechaliśmy z wizytą do kuzynki na Jelonki, jednej z dzielnic Warszawy. Wiedziałem, że ta część miasta, to teraz duże blokowiska zabudowane późno-socjalistycznymi wieżowcami. Tam, gdzie kiedyś rozciągały się pola kapusty i innych warzyw, stały teraz bloki połączone krętymi uliczkami, w których płataninie nawet mieszkańcy nie bardzo mogą się rozeznać. Nigdy nie przypuszczałem, że zastanę tam jeszcze stare baraki dawnego osiedla studenckiego. Stały... Zatrzymałem samochód i spytałem żonę: - pamiętasz? Popatrzyła na mnie i skinęła głową: - pamiętam.

Tutaj się poznaliśmy. Gdy moja kolejna narzeczona z jakiś tam powodów nie mogła przyjść na Sylwestra, Henio, mój przyjaciel, pocieszył mnie, że koleżanka jego dziewczyny też nie ma z kim iść i prawdopodobnie przyszlaby z nami. Była to ta sama dziewczyna, która teraz siedziała obok mnie, i z którą spędziłem już ponad czterdzieści lat mojego życia.

Osiedle studenckie na Jelonkach składało się z kilkudziesięciu baraków pobudowanych około roku pięćdziesiątego dla budowniczych Pałacu Kultury i Nauki. Po wyjeździe sowieckich budowniczych osiedle to przeznaczono dla studentów i tak już pozostało. Oprócz baraków mieszkalnych była tam również przychodnia lekarska, budynek łaźni, klub studencki „Karuzela” i stołówki. Wszystko drewniane, pobudowane w stylu barakowym Rosji środkowej. Warunki życia w barakach nie były luksusowe. Urządzenia sanitarne, to pomieszczenie z kilkoma ubikacjami i metalową rynną z zimną wodą. Golenie się i mycie zimą nie należało do przyjemności – woda płynąca z kranów była dokładnie lodowato zimna.

Same baraki też nie były szczytem osiągnięć inżynierii budowlanej. Przez szpary między oknem i ramą wpadał często śnieg niesiony wiatrem złośliwie wiejącym z niewłaściwej strony. Plany baraków były dość proste: przez całą długość budynku ciągnął się korytarz z drzwiami do pokoi po obydwu stronach. Pokoje były czteroosobowe. Tylko pomieszczenia przy wejściu do budynku były dwuosobowe, ale te przyznawano wyłącznie uprzywilejowanym działaczom studenckim.

Dla niektórych studentów mieszkanie na Jelonkach było degradacją albo karą i na wszelkie sposoby próbowali załatwić sobie przeniesienie do „normalnych” akademików porozrzucanych po całej Warszawie. Ja uważałem wówczas, a i teraz, po tylu latach też tak myślę, że mieszkanie na Jelonkach miało swój niepowtarzalny urok, dawało posmak życia studenckiego, którego żadne inne miejsce nie mogło dać. Wydaje mi się, że kluczem do tego była swoboda. Wielu moich kolegów i znajomych przypłaciło nieumiejętność korzystania z tej swobody skróconymi studiami i powrotem do domu, ale byli to z reguły ci, którzy jeszcze nie dojrzeliby do dorosłości. W innych akademikach ciecie i cieciewe sprawdzali dokumenty, pilnując skrupulatnie wyznaczonych godzin odwiedzin, dbając z wielką troską o cnoty studentów. Byliśmy przekonani, że wszyscy oni współpracowali z bezpieczeńką i oprócz pilnowania budynków i studentów należało do nich również składanie właściwych raportów.

Na Jelonkach tego nie było. Zatrudnienie armii cieciew do pilnowania kilkudziesięciu baraków byłoby zbyt wielkim obciążeniem nawet dla tamtego systemu. Wprawdzie kierownictwo osiedla organizowało „naloty” o różnych porach dnia i nocy, ale jakimś dziwnym trafem najczęściej byliśmy o tym uprzedzani. Zdarzało się jednak, że w pół ubrane dziewczyny wyskakiwały przez okna po niespodziewanym pukaniu do drzwi i głośnym obwieszczeniu, że jest to oficjalna kontrola kierownictwa. Zwykle jednak już wcześniej słyszeliśmy pukanie do innych pokoi i gorączkowo sprzątałyśmy butelki i karty ze stołów. Bywało i tak, że ktoś wpadał do budynku i głośnym krzykiem oznajmiał, iż w sąsiednim baraku jest obława. Były również fałszywe alarmy. Zawiedziony zazdrośnik, albo nieudolny złośliwiec krzyczał na korytarzu, żeby wypłoszyć dziewczyny z jakiegoś pokoju.

Przez kilka lat mieszkaliśmy w różnych barakach w tym samym, czteroosobowym składzie. Już na przedostatnim roku studiów Zdzisiek oświadczył jednak, że jego cel został osiągnięty - zaliczył wojsko i został przeniesiony do rezerwy. Powiedział, że jedynym celem jego studiów było uniknięcie wojska. Był to szok nawet dla nas, przyzwyczajonych do różnego rodzaju dziwactw. Jednak Zdzisiek nie pojawił się po wakacjach i zniknął z naszego życia. Mieliśmy nadzieję, że umknie to uwadze kierownika osiedla i na ostatnim roku pomieszkamy sobie trochę bardziej luksusowo, bo tylko w trzech.

Michał pojawił się w naszym pokoju po tygodniu od rozpoczęcia zajęć na uczelni. Swoje spóźnienie tłumaczył pobytem za granicą. Był to wysoki chłopak, lekko przygarbiony z głową pokrytą szopą kręconych włosów i odchylną do tyłu. Nadawało mu to wygląd powagi i dostojęstwa. Michał okazał się zupełnie znośnym facetem i szybko wybaczyliśmy mu przekreślenie naszych nadziei na trochę wygodniejsze życie w mniej zatłoczonym pomieszczeniu. Nie mogliśmy obarczać go winą za to, że został przydzielony do naszego pokoju i nie miał wielkiego wyboru.

Michał nie wyróżniał się z naszej paczki – wkuwał do kolokwiów i egzaminów tak samo, pił umiarkowanie, jak my; interesował się dziewczynami tak samo; grywał w pokera i brydża na przyzwoitym poziomie i był przy tym sympatyczny i koleżeński. Dostosował się do zwyczajów naszej grupki bardzo szybko i stał się częścią naszego, znowu czteroosobowego pokoju. Wyróżniał się tylko jednym – nie chciał mówić o swojej rodzinie.

Social and Cultural Events at the Center & Slavic Village

October 4,5,6	Polish Festival at St. Stanislaus
Sat. October 5, 12-1:30 PM	Polish Cultural Garden Volunteer Day. Opportunity to help spruce up the Polish Garden.
Sat. October 12, 7AM-9 PM	Voting for Polish Parliament. Polish citizens with a valid Polish passport eligible to vote. At the Center.
Sat. October 19, 5:30 PM	Reverse Raffle at the Center
Mon. November 11, 7 PM	Independence Day Reception. at the Center
Fri. November 15, 6 PM	Informational Meeting by Polish Insurance Agency ZUS at the Center

Wiedzieliśmy tylko, że ojciec i starsza siostra są za granicą. Wszystkie pytania na temat rodziny zbywał półsłówkami albo zmieniał temat rozmowy. Nie byliśmy natarczywi i gdy tylko zorientowaliśmy się, że Michał nie chce na ten temat mówić, przestaliśmy go wypytywać.

Był to jeden z tych dni, kiedy studia zamieniają się w ciężką harówkę. Byliśmy w okresie zdawania jakichś kolokwiów czy egzaminów i leżeliśmy na łóżkach naprawdę zmęczeni. Za wcześnie było jeszcze na spanie, a na robienie czegokolwiek nikt nie miał ochoty. Ktoś, nie pamiętam już kto, zaczął opowiadać kawały i bardzo szybko przeszliśmy na opowiadanie dowcipów żydowskich – tych śmiesznych i tych idiotycznych - o Salcie, o Mošku, o rabinie... Zarykiwaliśmy się przy tym ze śmiechu, bardziej żeby odreagować stresy i zmęczenie, niż humoru zawartego w tych opowieściach. Tylko Michał nie reagował na nasze kawały. Leżał w milczeniu skulony i odwrócony plecami do nas. Nie zwracaliśmy na to uwagi myśląc, że jest po prostu zmęczony. W pewnym momencie, właśnie wtedy, gdy opowiadałem o toreadorze i Izidorze wchodzących na korridor, Michał zerwał się z łóżka i krzyknął głośno, głosem wydobywającym się ze ściśniętego gardła: - Przestańcie do cholery! Ja jestem Żydem!

Urwałem w pół słowa, a Michał położył się z powrotem na łóżku i odwrócił do ściany. W pokoju zapanała kompletna cisza i tylko z sąsiednich pomieszczeń dochodziły jakieś odgłosy. Leżeliśmy w milczeniu i każdy z nas myślał prawdopodobnie to samo – było nam głupio; byliśmy wściekli na siebie, że wyrządziliśmy Michałowi przykrość i byliśmy źli na Michała, iż nie powiedział nam, że jest Żydem. Dlaczego ukrywał swoje żydostwo?... Dlaczego nie miał do nas zaufania?...

Nigdy nie wspomnieliśmy ani słowem tamtego wieczoru. Michał był dalej częścią naszej czwórki. Dalej wkuwaliśmy razem do egzaminów, dalej podrywaliśmy razem dziewczyny, piliśmy składkową wódkę, a po ostatnich egzaminach nasze drogi rozeszły się.

Po latach, będąc już w Stanach, spotkałem ludzi, którzy nie przyznawali się do swojego pochodzenia polskiego. Nie rozumiałem tego. Gdy poznałem angielski na tyle, żeby rozumieć “polskie dowcipy”, zacząłem również rozumieć i tamte sprawy.

Michał, przepraszam Cię, my naprawdę nie chcieliśmy Cię zranić.

Lipiec 2003

OUR SPONSORS

Komorowski Funeral Home: 4105 East 71 St, tel. 216-341-1854 lub
Tabone-Komorowski Funeral Home 33650 Solon Rd, Solon OH, 44139, tel. 440-248-3320

*

Golubski Funeral Home: 6500 Fullerton Ave, tel. 216-341-0940 lub
5986 Ridge Rd., tel. 440-886-0200 (mówimy po polsku)

*

Sokolowski's University Inn

1201 University Road, Cleveland, Ohio 44113, tel. 216-771-9236
Private parties, showers, weddings, business lunches, cafeteria services

*

Fowler Electric Co. – Eugene Trela, tel. 440-786-9777

*

Krakow Deli – 5767 Ridge Rd Parma, OH 44129, tel. 440 292 0357
Polish Store with great assortment of Polish meats and imported goods

*

The Original Mattress Factory – Ronald Trzcinski , tel. 216-661-3888

*

Architectural Rendering – Kuba Wisniewski, tel. 440-582-2367

*

Heights Drapery Co. – Alina Czernec, tel. 216-642-8744

*

The Cleveland Opera – Dorota and Jacek Sobieski, tel. 216-816-1411
www.theclevelandopera.org

*

Polish Radio Program – Eugenia Stolarczyk – WERE 1490 AM, Sun. 9–10 AM

www.newstalkcleveland.com

WCPN – 90.3 FM, Sun. 9–10 PM

www.wcpn.org

*

Polish Radio Program – “Memories of Poland”, Anna Klik i Monika Sochecki

WCSB 89.3 FM, Sat. 12:30 – 2:00 PM

*

Third Federal Savings and Loans

Marc A. Stefanski, Chairman and CEO, tel. 216-429-5325

*

Polish-American Cultural Center
6501 Lansing Avenue
Cleveland, OH 44105

NONPROFIT ORG.
U.S. Postage Paid
Cleveland, OH
Permit No. 165

One World Day: a day in the Polish Cultural Garden

F O R U M CLEVELAND , OH 44105 * 6501 LANSING AVENUE - Phone/fax 216 - 883 - 2828

www.naforumcle.com, E-mail: forumpacc@yahoo.com, Publisher: Polish-American Cultural Center. **Agata Wojno** - Editor in Chief (216-832-7638), **Stanislaw Kwiatkowski** - Editor in Chief Emeritus, **Fr. Jerzy Kusy** Associate Editor, **Darek Wojno** - Managing Editor, **Editorial Contributors:** Eugeniusz Bak, Julian Boryczewski, Lech Foremski, Alexandra Hart, Joseph Hart, Sean Martin, Mariusz Oleksy, Ryszard Romaniuk, Maria Sladewski, Andrzej Stępień, Elzbieta Ulanowski, Zofia Wisniewski,